

Min VWS

Directie PDC-19

Ontworpen door

5.1.2e

T (070) 5.1.2e
M (31) 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum document

Kenmerk

1790192-214965-PDC19

Bijlage(n)

-

nota

(ter informatie)

Inzicht commerciële teststraten

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Deze notitie gaat in op het aantal testen dat wordt afgenomen door partijen buiten de GGD-teststraten en of de positieve meldingen voldoende worden doorgegeven. Aanleiding is de recente ophef in de media en in de Kamer over dat er onvoldoende zicht zou zijn op het virus.

2 Samenvatting en conclusies

Er wordt ingegaan op:

1. Welke cijfers zijn bekend over aantal testen en positieve meldingen?
2. Wat kan hieruit worden afgeleid?
3. Welk zicht op het virus is noodzakelijk? En hebben we hiermee voldoende zicht op het virus?

3 Belangrijkste punten van informatie

1. Welke cijfers hebben we en weten we zeker?

1.1 Testafnames:

Op verschillende wijzen worden afgenomen testen in Nederland. Door de GGD'en, door zorginstellingen, door commerciële teststraten en er worden Nederlanders getest in het buitenland. Het RIVM (o.b.v. gegevens van GGD'en) en Dienst Testen rapporteren over het aantal afgenomen testen.

Dienst Testen rapporteert het aantal testen dat is afgenomen door GGD'en en door zorginstellingen (klinisch). Eerder hebben zij ook gerapporteerd over testen afgenomen door commerciële partijen. Dit getal bleek echter niet representatief, omdat dit een uitvraag was aan een beperkt aantal partijen en daarmee onvoldoende bruikbaar.

Het RIVM rapporteert ook over het aantal testen dat is afgenomen door de

GGD'en. Deze cijfers zijn niet volledig gelijk omdat door beide organisaties, RIVM en Dienst Testen, een andere bron¹ wordt gebruikt en ook een ander afkappunt in de week wordt gehanteerd. Het verschil in aantallen afgenomen testen is echter erg klein, en verandert in de tijd nauwelijks.

Directie Zorgverzekeringen

Kenmerk
1790192-214965-PDC19

Er wordt door commerciële teststraten niet gerapporteerd aan de GGD'en of het RIVM over het totaal aantal afgenomen testen, alleen de positieve testuitslagen worden gemeld.

Uit het laatste onderzoek van de RIVM Gedragsunit, dat bedoeld is om trends in gedrag te signaleren (niet bedoeld voor surveillance) blijkt dat 12% van de deelnemers zich laat testen via werkgever, in buitenland of op eigen initiatief². Een deel daarvan zal een werkgever in de zorg hebben en die cijfers zullen overlappen met het aantal afgenomen testen waarover via Dienst Testen wordt gerapporteerd.

Kortom, er is goed zicht op het aantal testen dat wordt afgenomen in het kader van de publieke gezondheid (GGD-en en zorginstellingen). Van de testen die worden afgenomen in commerciële teststraten hebben we geen harde cijfers.

Tabel 1 Aantal afgenomen testen per week. Bij ons bekende informatie. Bron: Dienst Testen

	Totaal geanalyseerde COVID testen p.w.	Via GGD-teststraat p.w.	Zorginstellingen p.w.
Week 45	322.000	245.700	76.300
Week 46	288.400	228.200	60.200
Week 47	294.000	245.000	49.000

1.2 Positieve meldingen:

Er is een verplichting (vanuit de Wet Publieke gezondheid) voor artsen en medisch microbiologische laboratoria om positieve coronatesten te melden aan de GGD.

De positieve meldingen komen op verschillende manier binnen bij het RIVM. Zij hebben daar het meest complete beeld van. Enerzijds komen deze direct naar voren in de GGD-teststraten en anderzijds is er een overig deel (20% van alle positieve meldingen). Deze komen vanuit zorginstellingen, commerciële aanbieders en burgers die zelf een melding doorgeven aan de GGD. Er zijn geen cijfers over het aantal meldingen per groep, dit wordt niet geregistreerd.

Van commerciële teststraten weten we niet zeker of alle positieve meldingen worden doorgeven aan de GGD. Uit het onderzoek van de IGJ die tot en met 25 november jl. 179 aanbieders van commerciële testen heeft aangeschreven (waarvan zij inmiddels van 2/3 van de aanbieders een reactie hebben

¹ Dienst Testen gebruikt de informatie die door de laboratoria wordt doorgegeven, RIVM rapporteert de getallen uit CoronIT.

² RIVM 8^e ronde Gedragsunit (11-15 november), 40.000-60.000 deelnemers die vragenlijsten hebben ingevuld, dan wel telefonische interviews hebben afgelegd. Deze gegevens zijn nog niet gepubliceerd, dit volgt volgende week.

ontvangen) en inmiddels een aantal aanbieders heeft bezocht, komt naar voren dat het merendeel van de testlocaties voldoet aan de Uitgangspunten, waaronder het melden van de positieve testuitslag aan de GGD (Bijlage 1: Memo Toelichting Toezicht testen door IGJ).

Directie Zorgverzekeringen

Kenmerk
1790192-214965-PDC19

Kortom, het onderzoek van de IGJ geeft vertrouwen dat er goed zicht is op het totaal aantal positieve meldingen.

Tabel 2 Aantal positieve meldingen per week. Bron: RIVM

	Totaal positieve meldingen	Via GGD-teststraat	Overig
Week 45	43.621	35.492	8.192 (19%)
Week 46	37.706	31.278	6.428 (17%)
Week 47	36.931	30.303	6.628 (18%)

2. Wat kan hieruit worden afgeleid?

Op basis van de cijfers die we hebben kunnen we met een aantal aannames een inschatting maken van het aantal testen dat wordt afgenomen door commerciële partijen. We weten immers hoeveel testen er afgenomen worden in zorginstellingen (bron: Dienst Testen; klinisch) en we kennen het totaal aantal overige positieve meldingen. We gaan uit van de cijfers uit week 47. Uitgaande van scenario 1 dan zouden er elke week ca. 6.233 testen afgenomen worden door commerciële teststraten. Uitgaande van scenario 2 dan zouden er elke week ca. 61.466 testen afgenomen worden door commerciële teststraten. Bij scenario 2 kom je uit op 17,3% van het totaal aantal testen die in dat geval worden uitgevoerd door commerciële partijen. De bandbreedte tussen scenario 1 en 2 komt redelijk overeen met de 12% van de mensen die bij de RIVM Gedragsunit aangeven dat zij zich buiten de GGD-teststraten laten testen.

Tabel 3 Uitwerking van scenario 1 en 2 m.b.t. aantal afgenomen commerciële testen

Scenario 1	Scenario 2
<p><i>Ervan uitgaande dat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - de commerciële teststraten hun positieve meldingen netjes doorgeven. - het percentage positieven in het kader van commerciële en klinische testen <u>gelijk</u> is als bij de GGD teststraten. 	<p><i>Ervan uitgaande dat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - de commerciële teststraten hun positieve meldingen netjes doorgeven. - het percentage positieven in het kader van commerciële en klinische testen <u>lager</u> is dan bij de GGD-teststraten, omdat we denken dat er meer asymptomatisch getest wordt bij commerciële partijen vanwege bijv. vakanties/zakenreizigers en aanvragen van bedrijven die hun werknemers willen laten testen. In de zorg wordt bovendien preventief en

<p>Percentage positieven is op dit moment 12% zijn</p>	<p>herhaaldelijk wordt getest, waardoor we ook verwachten dat het percentage positieven lager zal zijn dan het landelijk gemiddelde.</p> <p><i>Ambtelijke inschatting van een percentage positieven van 6%.</i></p>																
<p>Overige positieve meldingen (niet via GGD-teststraten). Dit getal weten we zeker = 6.628 p.w.</p> <p>Aantal testen afgenomen via zorginstellingen (Dienst Testen). Dit getal weten we zeker = 49.000 p.w.</p>																	
<p>Scenario 1: Totaal aantal afgenomen testen niet via GGD (op basis van 12% positief) is 55.233.</p> <table border="1" data-bbox="352 969 815 1104"> <thead> <tr> <th>% positief/negatief</th> <th>Aantal testen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>12% positief</td> <td>6.628</td> </tr> <tr> <td>88% negatief</td> <td>48.605</td> </tr> <tr> <td>100% totaal</td> <td>55.233</td> </tr> </tbody> </table> <p>Geschat aantal testen per week afgenomen door commerciële teststraten: 55.233 - 49.000 = 6.233 p.w.</p>	% positief/negatief	Aantal testen	12% positief	6.628	88% negatief	48.605	100% totaal	55.233	<p>Scenario 2: Totaal aantal afgenomen testen niet via GGD (op basis van 6% positief) is 103.838</p> <table border="1" data-bbox="845 969 1337 1104"> <thead> <tr> <th>% Positief/negatief</th> <th>Aantal testen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6%</td> <td>6.628</td> </tr> <tr> <td>94%</td> <td>103.838</td> </tr> <tr> <td>100%</td> <td>110.466</td> </tr> </tbody> </table> <p>Geschat aantal testen per week afgenomen door commerciële teststraten: 110.466 - 49.000 = 61.466 p.w.</p>	% Positief/negatief	Aantal testen	6%	6.628	94%	103.838	100%	110.466
% positief/negatief	Aantal testen																
12% positief	6.628																
88% negatief	48.605																
100% totaal	55.233																
% Positief/negatief	Aantal testen																
6%	6.628																
94%	103.838																
100%	110.466																

3. Welk zicht op het virus is noodzakelijk? En hebben we hiermee voldoende zicht op het virus?

Op basis van bovenstaande informatie kan het volgende worden geconcludeerd:

- Op basis van de conclusies uit het IGJ-onderzoek komt naar voren het aantal positieve meldingen door de commerciële teststraten goed worden doorgegeven en hebben daarmee zicht op het virus.
- Het aantal afgenomen testen door commerciële partijen weten we niet, maar het aantal afgenomen testen dat wordt afgenomen door zorginstellingen en de GGD'en weten we wel. Echter, zelf als we uit gaan van scenario 2 dan gaat het om ca. 61.466 testen per week door commerciële partijen.

Het is de vraag wat de toegevoegde waarde is van het specifiekere weten van het totaal aantal testen dat wordt afgenomen door commerciële partijen. Het is daarbij ook goed om in het achterhoofd te houden dat we nooit een volledig beeld zullen krijgen. Voor het zicht op het virus is het voldoende om inzicht te hebben in de positieve meldingen, dat geeft het RIVM ook aan, omdat zij de positieve uitslagen gebruiken voor het berekenen van de R. Voor het zicht op het virus is het niet van belang ook zicht te hebben op het aantal

testafnames. Dit kan wel van belang voor het berekenen van de totale testvraag in Nederland, maar dit dient een ander doel dan het zicht houden op het virus.

Directie Zorgverzekeringen

Kenmerk
1790192-214965-PDC19

Mochten we toch meer zicht en comfort nodig hebben bij de aantallen positieve meldingen en/of het aantal afgenomen tests dan zijn er zowel oplossingen op de korte als de lange termijn denkbaar. Er zijn ook al een aantal acties in gang gezet.

Dat wat op dit moment wordt ondernomen:

- De GGD'en werken op dit moment aan een portaal dat, eind december live zal gaan, dat het mogelijk maakt voor zowel werkgevers als commerciële teststraten om zowel positieve als negatieve testuitslagen door te geven aan CoronIT, waardoor de GGD het niet meer handmatig de meldingen (nu alleen nog positieve uitslagen) hoeft in te voeren na een melding. Het gebruik van dit portaal kan echter niet worden verplicht, maar als deze goed en eenvoudig werkt gaat dit zorgen voor betere registratie, in ieder geval van de positieve meldingen. Bovendien zal VWS in de "Uitgangspunten voor inzet testen op COVID-19 buiten de GGD-testlocaties" aangeven dat deze melding via het portaal de voorkeursoptie is. Wij verwachten dat we met dit portaal meer zicht zullen krijgen.

Wat extra gedaan kan worden:

Op korte termijn:

- Kan er wekelijks/tweewekelijks/maandelijks een steekproef gedaan worden bij de commerciële teststraten en vragen hoeveel tests ze hebben uitgevoerd, hoeveel positieve en negatieve uitslagen ze hadden en welke tests ze gebruikten. Hiervoor zullen we wel eerst een lijst moeten hebben van deze partijen, deze zal nooit volledig zijn.
- Kunt u de IGJ vragen nog strakker toezicht te houden, met name op het naleven van de meldplicht van positieven.
- Kunnen we een uitvraag doen via GGD'en welke zorginstellingen en andere private initiatieven informatie bij hen aanleveren.
- Kunnen we een uitvraag doen bij Dienst Testen welke informatie zij hebben over de zorginstellingen en de samenloop met commerciële testaanbieders.

Voor de lange termijn:

Zal er gewerkt moeten worden een herstructurering van de datastromen in het testlandschap. Hiervoor wordt nu een risicoanalyse uitgevoerd, waar het gebrek aan informatie over het aantal uitgevoerde testen (bij zowel de zorg als via commerciële partijen) moet worden meegenomen. Voor de verdere uitwerking hiervan wordt een apart project opgezet, vanuit de LCT/stuurgroep Dienst Ondersteuning Testen (DOT).

Directie Zorgverzekeringen

Kenmerk
1790192-214965-PDC19